JSSP: Journal of Social Science Panyapat, 2023. 5(3): 229-244.

PANYAPAT
ปัญญาพัฒน์

JSSP
Journal of Social Science Panyapat
https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JSSP/index

Research Article

The Feasibility Study for Investment of The Restaurant Business of Cannabis Food and Drink

Titaporn Paonoi[1*] and Thanarak Laosuthi[2]

[1] *Master of Economic (Business Economics), Faculty of Economics, Kasetsart University, Thailand*

[2] *Department of Economics, Faculty of Economics, Kasetsart University, Thailand*

* *Corresponding author. E-mail: titaporn.pa@ku.th*

ABSTRACT

This research article aimed to study the feasibilities of investing in cannabis-containing food and beverage businesses in both finance and marketing. This study uses secondary and primary data from in-depth interviews with 3 businesses. The financial feasibility study shows that the businesses are not worth the investment. The net present value is equal to - 15,252.82 baht, the benefit-cost ratio is 0.9994, the internal rate of return is 8.4143 percent, and the payback period is 8 years and 3 months. They do not pass the investment decision criteria because the slower growth rate of returns compared to the initial investment is at a relatively high level. The costs of sales and expenses are adjusted to increase by 5% to 7% per year, while the return on investment from sales only increases by 5% per year. Therefore, the return on investment does not correspond to the costs incurred each year. The businesses cannot withstand the impact of increased risks and uncertainties such as inflation in the economy, cost of raw materials in production and return. Furthermore, the marketing feasibility study shows that the businesses are not attractive to invest in because these restaurant businesses still have many factors that slow down business growth. Moreover, consumer demand steadily decreases. There are relatively few promotional or marketing strategies available to attract consumers and the businesses lack sufficient government support. Although the businesses have strengths and opportunities that can be enhanced through different strategies, including exchanging knowledge with other entrepreneurs to develop more different or increasing public relations and advertising channels, the businesses are still unable to fully and effectively avoid obstacles and resolve various weaknesses. Therefore, the possibility of investing in cannabis-containing food and beverage businesses, in terms of finance and marketing, is not very attractive.

Keywords: Restaurant, Feasibility, Diamond Model, Cannabis

Received: 18 June 2023;
Revised: 8 September 2023;
Accepted: 21 September 2023

© 2023 JSSP: Journal of Social Science Panyapat
ISSN: 2773-9805 (Online)

การศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชา

ฐิตาภรณ์ เป้าน้อย[1*] และ ธนารักษ์ เหล่าสุทธิ[2]

[1] *เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประเทศไทย*

[2] *ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประเทศไทย*

* *Corresponding author. E-mail: titaporn.pa@ku.th*

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชาทั้งในด้านการเงินและการตลาด โดยการใช้ข้อมูลทุติยภูมิและข้อมูลปฐมภูมิ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 3 ธุรกิจ ผลการศึกษาความเป็นไปได้ทางด้านการเงิน พบว่า ธุรกิจไม่มีความคุ้มค่าในการลงทุน โดยธุรกิจมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ เท่ากับ - 15,252.82 บาท อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน เท่ากับ 0.9994 เท่า อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ เท่ากับ 8.4143% และระยะเวลาคืนทุน เท่ากับ 8 ปี 3 เดือน ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์การตัดสินใจในการลงทุน เนื่องจาก อัตราการเติบโตของผลตอบแทนที่เกิดขึ้นช้ากว่าเมื่อเปรียบเทียบกับการลงทุนในต้นทุนแรกเริ่มที่อยู่ในระดับค่อนข้างสูง จากต้นทุนการขายและค่าใช้จ่ายมีการปรับเพิ่มขึ้น 5-7% ต่อปี ในขณะที่ผลตอบแทนที่ได้จากการขายมีการปรับเพิ่มขึ้นเพียง 5% ต่อปี ผลตอบแทนจึงไม่สอดคล้องกับต้นทุนที่เกิดขึ้นในแต่ละปี รวมทั้งธุรกิจไม่สามารถรองรับผลกระทบจากความเสี่ยงและความไม่แน่นอนที่เพิ่มขึ้นได้ เช่น ภาวะเงินเฟ้อในระบบเศรษฐกิจ ต้นทุนวัตถุดิบในการผลิต ผลตอบแทน เป็นต้น และผลการศึกษาความเป็นไปได้ทางด้านการตลาด พบว่า ธุรกิจไม่มีความน่าสนใจในการลงทุน เนื่องจากธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชา ยังมีปัจจัยในหลายๆ ด้านที่ทำให้ธุรกิจเติบโตได้ช้าลง จากความต้องการของผู้บริโภคที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับธุรกิจพบจุดอ่อนที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เช่น กลยุทธ์ส่งเสริมการขายเพื่อดึงดูดผู้บริโภคค่อนข้างน้อย และธุรกิจยังได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐบาลไม่เพียงพอ เป็นต้น แม้ว่าธุรกิจมีจุดแข็งและโอกาสที่สามารถเพิ่มขีดความสามารถได้ โดยอาศัยกลยุทธ์ต่างๆ เช่น การนำความรู้จากการแลกเปลี่ยนกับผู้ประกอบการรายอื่นมาพัฒนา คิดค้นสูตรอาหารให้มีความแตกต่าง เพิ่มการประชาสัมพันธ์ และการโฆษณา แต่ธุรกิจยังไม่สามารถหลีกเลี่ยงอุปสรรคและแก้ไขจุดอ่อนต่างๆ ดังนั้น ความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชาทางด้านการเงินและด้านการตลาดจึงไม่มีความน่าสนใจในการลงทุน

คำสำคัญ: ร้านอาหาร, ความเป็นไปได้, แบบจำลองเพชร, กัญชา

© 2023 JSSP: Journal of Social Science Panyapat

บทนำ

กัญชาเป็นพืชทางเศรษฐกิจที่มีความสำคัญอย่างมาก ซึ่งกัญชาเป็นพืชชนิดหนึ่งที่เคยถูกพิจารณาให้จัดอยู่ในหมวดหมู่ยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ 5 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 แต่ในปัจจุบันได้มีการวิจัยเกี่ยวกับกัญชาเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะในวงการแพทย์ รวมถึงการใช้พืชกัญชาเพื่อเป็นส่วนประกอบในอาหารและใช้ประกอบในตำรับยาไทยตามภูมิปัญญาชาวบ้านมาอย่างกว้างขวางและยาวนาน โดยกัญชามีประโยชน์ในด้านต่าง ๆ มากมาย ได้แก่ การผลิตผลิตภัณฑ์กระดาษ สิ่งทอ พลาสติก ผลิตภัณฑ์ก่อสร้าง และเชื้อเพลิง นอกจากนี้ยังมีคุณค่าทางโภชนาการที่ช่วยบำรุงหัวใจ กระตุ้นสมอง กระตุ้นระบบภูมิคุ้มกัน ลดความดันโลหิตและไขมันในเลือด ช่วยบำรุงผิวหนังและเส้นผม รักษาโรคข้ออักเสบ

ปรับปรุงระบบย่อยอาหาร และช่วยรักษาโรคมะเร็ง รวมถึงสามารถนำมาใช้ประโยชน์สำหรับผสมในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร น้ำมันหอมระเหย ยา อาหารและเครื่องสำอาง (ขวัญจิตร พิศาลเอก, 2562)

ปัจจุบันรัฐบาลได้เล็งเห็นถึงคุณประโยชน์ของการนำกัญชามาใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ จึงได้อนุญาตให้กัญชาสามารถใช้ในทางการแพทย์และเชิงธุรกิจต่างๆ ได้ เช่น ธุรกิจอาหาร และเครื่องดื่ม โดยสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) อนุญาตให้ประชาชนทั่วไปสามารถปลูกพืชกัญชาในครัวเรือนและเชิงพาณิชย์ในประเทศไทยได้ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อยาเสพติดให้โทษในประเภทที่ 5 พ.ศ. 2565 ทั้งการปลูกกัญชาเพื่อดูแลสุขภาพและปลูกเชิงพาณิชย์ เพื่อให้ประชาชนใช้พืชสมุนไพรให้เกิดประโยชน์ในการดูแลรักษาสุขภาพ มีผลทำให้ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชาเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางมากขึ้น ประชาชนหลายรายมีความสนใจในการเข้ามาลงทุนมากขึ้น เนื่องจากผู้บริโภคมีการยอมรับมากขึ้นจากการได้ทดลองชิม ทดลองใช้ จนเกิดการซื้อซ้ำ จากที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ได้รายงานสถิติการเข้าใช้งานระบบปลูกกัญ (ข้อมูล ณ วันที่ 11 มิ.ย. 2565) พบว่า มีจำนวนการลงทะเบียน 582,399 คน ออกใบรับจดแจ้งกัญชา 564,359 ใบ (กรมประชาสัมพันธ์, 2565) และเพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภคต่อการนำใบกัญชามาใช้ในการประกอบ หรือปรุงอาหาร ในสถานประกอบกิจการอาหาร กรมอนามัยจึงได้ออกประกาศกรมอนามัย เรื่อง การนำใบกัญชามาใช้ในการทำ ประกอบ หรือปรุงอาหาร ในสถานประกอบกิจการอาหาร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2565

นอกจากนี้ข้อมูลของศูนย์วิจัยกสิกรไทย บ่งชี้ว่า ธุรกิจร้านอาหารทั่วไปในปี พ.ศ. 2565 จะมีการขยายตัวมากขึ้น หากการระบาดของโควิด-19 ไม่มีการแพร่กระจายในวงกว้าง ประกอบกับปัจจัยบวกทั้งจากนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐบาลที่จะเข้ามากระตุ้นการใช้จ่ายและเพิ่มกำลังซื้อของผู้บริโภค เช่น มาตรการคนละครึ่ง และการกลับมาลงทุนขยายสาขาของผู้ประกอบการร้านอาหาร โดยคาดว่าจะกลับมาขยายตัวได้ โดยมีมูลค่ารวมประมาณ 3.78 - 3.96 แสนล้านบาท หรือขยายตัวประมาณ ร้อยละ 5 - 9.9 จากปี พ.ศ. 2563 (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2565)

อย่างไรก็ตาม หลังจากได้มีการอนุญาตให้กัญชาเป็นพืชเศรษฐกิจ ส่งผลให้ภาคธุรกิจในหลาย ๆ อุตสาหกรรม โดยเฉพาะด้านอาหารและเครื่องดื่มให้ความสนใจมากขึ้น รวมถึงความต้องการของผู้บริโภคในผลิตภัณฑ์แปรรูปจากกัญชา เช่น อาหารและเครื่องดื่ม มีแนวโน้มเติบโตมากขึ้น (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2565) แต่สำหรับผู้ผลิตยังมีข้อจำกัดในส่วนของการลงทุนเพาะปลูกกัญชา พบว่ามีต้นทุนที่สูงสำหรับการปลูกกัญชาทั้งแบบในร่มและในโรงเรือน เนื่องจากต้องมีการลงทุนในด้านเทคโนโลยี เช่น ระบบแสงและระบบปรับอากาศ ทำให้ผู้ลงทุนต้องใช้ระยะเวลาคืนทุนประมาณ 4 – 5 ปี ประกอบกับการควบคุมสภาพแวดล้อมทำได้ยาก นอกจากนี้ยังพบปัญหาในภาพรวมของห่วงโซ่อุปทานในเรื่องของราคากัญชาที่ยังไม่มีราคาตลาดที่ชัดเจนและราคาตลาดยังมีความผันผวน รวมทั้งไม่มีการจัดมาตรฐานของผลผลิตกัญชา เนื่องจากการเข้าถึงได้ยากทั้งราคา สถานที่ตรวจ และมาตรฐาน จึงทำให้ยากต่อการควบคุมคุณภาพที่เหมาะสม (รวิสสาข์ สุชาโต, 2564)

จากเหตุผลข้างต้นที่กล่าวมา แสดงให้เห็นว่าการลงทุนธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชา ยังมีความน่าสนใจและมีโอกาสในการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถสร้างรายได้จากการลงทุนในธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชาได้ แต่การลงทุนในธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชายังคงมีความเสี่ยงอยู่มากต่อการลงทุนทั้งต้นทุน ราคา และการควบคุมคุณภาพของกัญชา รวมทั้งในปัจจุบันตลาดธุรกิจกัญชาเริ่มมีการแข่งขันที่สูงขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่ต้องการศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนทั้งด้านการเงินและด้านการตลาด ในเขตพื้นที่ซอยอารีย์ กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ยังไม่มีการลงทุนร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชา เพื่อสามารถนำไปใช้ในการประกอบการตัดสินใจในการลงทุนธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจร้านอาหาร และเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชาทั้งในด้านการเงินและการตลาด

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบศึกษาเชิงวิเคราะห์ (Critical Study Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ผู้ศึกษาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured Interview Form) จำนวน 3 ส่วน โดยแบ่งเป็น ส่วนที่ 1 มี 7 คำถาม ส่วนที่ 2 มี 7 คำถาม และส่วนที่ 3 มี 25 คำถาม

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่เก็บจากการสัมภาษณ์ของผู้ประกอบการ จำนวน 3 ร้าน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง โดยเป็นข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุน รายรับ รายจ่าย ข้อมูลประกอบการทางการเงิน และข้อมูลด้านการตลาด เพื่อใช้สำหรับการประเมินศักยภาพในการแข่งขันของธุรกิจ ด้วยแบบจำลองเพชร และกำหนดเป็นกลยุทธ์ที่ธุรกิจสามารถนำไปประกอบการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ

2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวม ค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร บทความ งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลทางทฤษฎี แนวคิด และข้อมูลทางสถิติต่างๆ

3. สมมติฐานทางการเงิน ที่มีผลต่อความเป็นไปได้ต่อโครงการประกอบด้วย

3.1 อายุของโครงการ 10 ปี

3.2 แหล่งที่มาของเงินทุน แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนเงินลงทุนจากเจ้าของและส่วนที่เป็นเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน

3.3 งบประมาณการลงทุน ประกอบด้วยเงินลงทุนในสินทรัพย์ถาวร เป็นสินทรัพย์ที่มีอายุการใช้งานมากกว่า 1 ปีขึ้นไป รวมถึงค่าใช้จ่ายต่างๆ ก่อนการดำเนินการและเงินทุนหมุนเวียน

3.4 การประมาณการรายได้ เป็นการแสดงถึงประมาณการเกี่ยวกับรายได้จากการให้บริการโดยจัดทำเป็นรายเดือน เพื่อพิจารณาในรอบ 1 ปี

3.5 การประมาณการค่าใช้จ่าย เป็นการแสดงรายการค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องเฉพาะกับการบริหารธุรกิจและการขายบริการ

3.6 อัตราคิดลด โดยวิธีเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักต้นทุนของเงินทุน (Weighted Average Cost of Capital: WACC) ใช้สำหรับคิดลดกระแสเงินสดหรือต้นทุนและผลตอบแทนของโครงการในแต่ละปีให้เป็นมูลค่าปัจจุบัน

3.7 อัตราภาษีและอัตราดอกเบี้ยที่ใช้ในการกู้ยืม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ทางด้านการเงิน

4.1.1 การวิเคราะห์ความคุ้มค่าในการลงทุน โดยใช้เกณฑ์การตัดสินใจ ทั้งหมด 4 ตัวชี้วัด คือ

1) มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV) = มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับ – มูลค่าปัจจุบันของเงินสดจ่ายลงทุน โดย NPV ที่คำนวณได้จะต้องมีค่ามากกว่าศูนย์หรือมีค่าเป็นบวก (NPV > 0) กล่าวคือ มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนรวมมากว่ามูลค่าปัจจุบันของต้นทุนรวม จึงจะทำให้โครงการมีความเหมาะสมหรือคุ้มค่าต่อการลงทุน

2) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit-Cost Ratio: BCR) = มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนรวม/มูลค่าปัจจุบันของต้นทุนรวม โดย BCR ที่คำนวณได้ต้องมีค่าเท่ากับ 1 หรือมากกว่า 1 จึงจะทำให้โครงการมีความเหมาะสมหรือคุ้มค่าต่อการลงทุน

3) อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (Internal Rate of Return: IRR) เป็นการคำนวณหาอัตราดอกเบี้ยหรืออัตราส่วนคิดลดสูงที่สุดที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการมีค่าเป็นศูนย์ โดย IRR ที่คำนวณได้ต้องมีค่ามากกว่าต้นทุนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของเงินทุน (WACC) จึงจะทำให้โครงการมีความเหมาะสมหรือคุ้มค่าต่อการลงทุน

4) ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period: PB) คำนณจากการนำกระแสเงินสดสุทธิที่ได้จากการลงทุนในแต่ละปีรวมกัน จนได้รับผลรวมเท่ากับเงินที่ลงทุนและนับจำนวนปีดังกล่าวรวมกัน โดยระยะเวลาคืนทุนที่คำนวณได้ต้องมีค่าน้อยกว่าครึ่งของอายุโครงการทั้งหมด

4.1.2 การวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงิน โดยการวิเคราะห์ความอ่อนไหว (Sensitivity Analysis) เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนการผลิตหรือผลตอบแทนของธุรกิจ เพื่อทราบว่าธุรกิจสามารถรับผลกระทบจากความเสี่ยงและความไม่แน่นอนได้มากน้อยเพียงใด และสามารถยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ระดับใด โดยการทดสอบค่าความแปรเปลี่ยน (Switching Value Test)

4.2 การวิเคราะห์ทางด้านการตลาด

การวิเคราะห์ทางด้านการตลาดนั้น เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา โดยรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ตามแบบจำลองเพชร (Diamond Model) ในปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ 1) สถานะปัจจัยการผลิต 2) สถานะอุปสงค์ 3) อุตสาหกรรมที่เกี่ยวเนื่องและสนับสนุน 4) กลยุทธ์ของธุรกิจ โครงสร้างและสภาพการแข่งขัน (Porter, M.E., 1990) ซึ่งการให้คะแนนศักยภาพธุรกิจของผู้ประกอบการตามเกณฑ์ Likert Scale 5 ระดับ ดังนี้

1 คะแนน คือ ระดับน้อยที่สุด
2 คะแนน คือ ระดับน้อย
3 คะแนน คือ ระดับปานกลาง
4 คะแนน คือ ระดับมาก
5 คะแนน คือ ระดับมากที่สุด

และเมื่อทำการรวมคะแนนศักยภาพธุรกิจแต่ละปัจจัยแล้ว นำผลคะแนนมาเทียบระดับศักยภาพ โดยจำแนกได้ดังนี้ ร้อยละ 0 – 20 คือ ระดับต่ำ ร้อยละ 21 – 40 คือ ระดับค่อนข้างต่ำ ร้อยละ 41 – 60 คือ ระดับปานกลาง ระดับ 61 – 80 คือ ระดับค่อนข้างสูง และร้อยละ 81 -100 คือ ระดับสูง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด ตามการวิเคราะห์ SWOT Analysis (อาทิตย์ วงษ์สง่า, 2554) และนำผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis มาจัดทำเป็นกลยุทธ์ตามการวิเคราะห์ TOWS Matrix โดยแบ่งเป็น กลยุทธ์เชิงรุก กลยุทธ์เชิงป้องกัน กลยุทธ์เชิงแก้ไข และกลยุทธ์เชิงรับ (กนกวรรณ จันทร์เจริญชัย, 2562)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

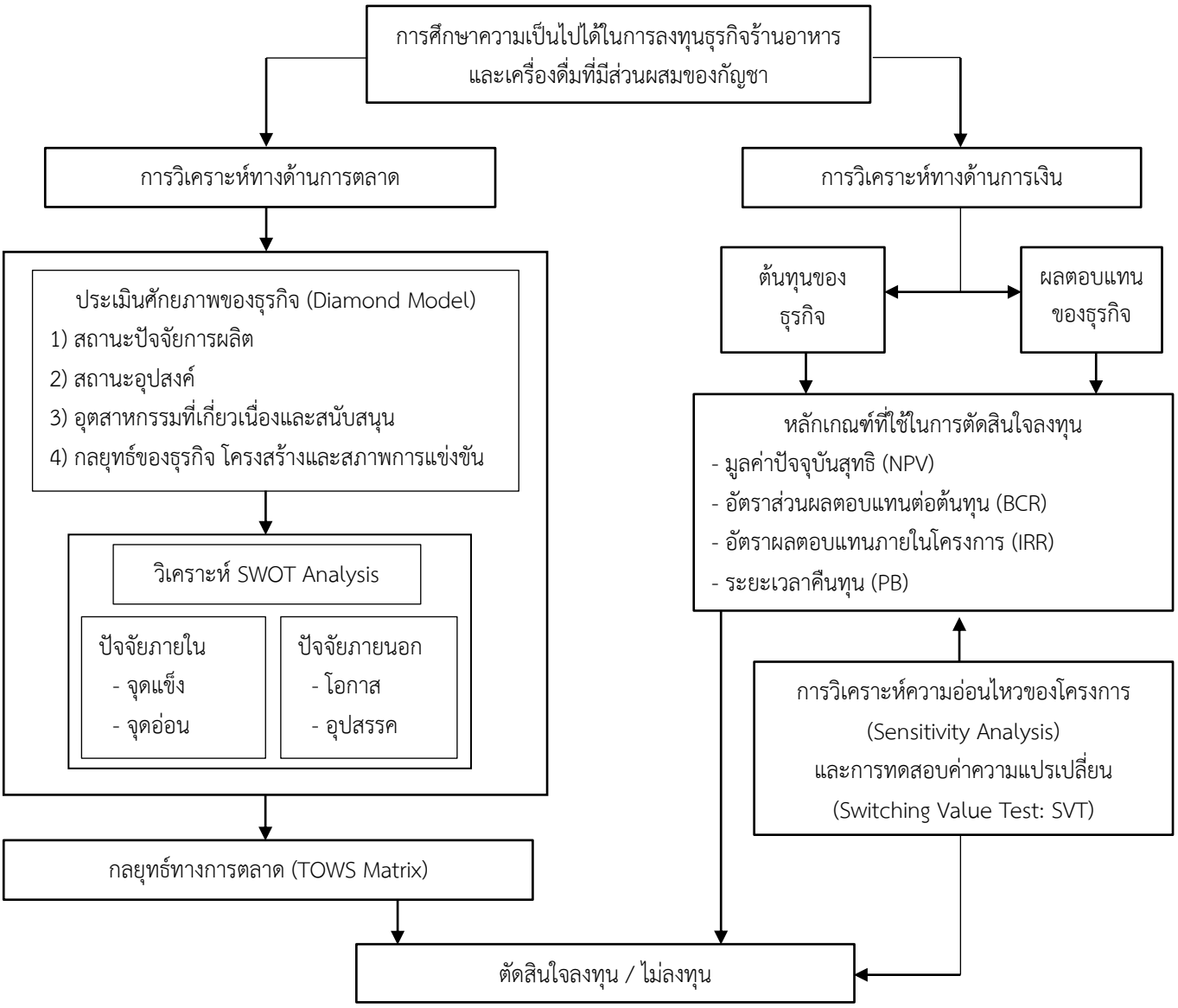

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจร้านอาหาร และเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชาด้านการเงินและการตลาด

จากการศึกษาการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชา โดยทำการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ประกอบการร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชา สามารถสรุป ได้ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางด้านการเงิน

1.1.1 การวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางการเงิน

การวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางการเงินในการลงทุนธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชา ในพื้นที่ 50 ตารางเมตร บริเวณซอยอารีย์ โดยกำหนดอายุของโครงการ 10 ปี แหล่งเงินทุนมาจากส่วนของเจ้าของร้อยละ 70 ของเงินลงทุน และจากการกู้ยืมร้อยละ 30 ของเงินลงทุน ทั้งนี้ได้จัดทำประมาณการเงินลงทุนแรกเริ่ม เท่ากับ 1,278,750.00 บาท เงินทุนหมุนเวียน เท่ากับ 338,400.00 บาท รวมต้นทุน เท่ากับ 1,617,150.00 บาท จากนั้นทำการประมาณการผลตอบแทน เท่ากับ 3,259,200.00 บาท กำหนดให้เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี รวมถึงรายได้อื่น ๆ ในปีที่ 1 และรายได้จากค่าประกันเช่าอาคารในปีที่ 10

ผลการวิเคราะห์ทางการเงินของการลงทุนธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชา จะใช้อัตราคิดลดที่กำหนด คือ ร้อยละ 8.67 ต่อปี โดยคำนวณจากสัดส่วนเงินลงทุนจากเจ้าของธุรกิจ ร้อยละ 70 ของเงินลงทุน สัดส่วนเงินลงทุนจากการกู้ยืมเงิน ร้อยละ 30 ของเงินลงทุน ต้นทุนการกู้ยืมจากอัตราดอกเบี้ย MLR เฉลี่ย 15 แห่ง ร้อยละ 6.945 ต่อปี และอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล ร้อยละ 20 ต่อปี ผลการคำนวณความเป็นไปได้ในการลงทุนของธุรกิจ โดยใช้เครื่องมือตัวชี้วัดความเป็นไปได้ พบว่า มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ – 15,252.82 บาท มีค่าน้อยกว่า 0 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (BCR) เท่ากับ 0.9994 มีค่าน้อยกว่า 1 อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (IRR) เท่ากับ ร้อยละ 8.4143 มีค่าน้อยกว่าอัตราคิดลดหรือต้นทุนเงินทุนถ่วงน้ำหนัก (WACC) (รายละเอียดตามตารางที่ 1) และระยะเวลาคืนทุน (PB) เท่ากับ 8 ปี 3 เดือน เป็นระยะเวลาคืนทุนที่ไม่เหมาะสม จากการที่ระยะเวลาคืนทุนมากกว่าครึ่งของอายุโครงการทั้งหมด (รายละเอียดตามตารางที่ 2) แสดงให้เห็นว่า ในการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการลงทุนของธุรกิจ ไม่มีความคุ้มค่าในการลงทุน (รายละเอียดตามตารางที่ 3) เนื่องจากแนวโน้มการเติบโตของผลตอบแทนเกิดการเติบโตช้ากว่าเมื่อเปรียบเทียบกับการลงทุนในต้นทุนแรกเริ่มที่อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ต้นทุนการขายและค่าใช้จ่ายมีการปรับเพิ่มขึ้นทุกปี ร้อยละ 5 – 7 ต่อปี ในขณะที่ผลตอบแทนที่ได้จากการขายมีการปรับเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 5 ต่อปี ทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิที่ได้รับน้อยกว่าเมื่อเทียบกับมูลค่าปัจจุบันกระแสเงินสดรับ รวมถึงผลตอบแทนที่ได้รับใช้ระยะเวลาในการคืนทุนค่อนข้างนาน

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางการเงิน

ปีที่	ผลตอบแทน (B_t)	ต้นทุน (C_t)	มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทน (PVB)	มูลค่าปัจจุบันของต้นทุน (PVC)
0	0.00	1,617,150.00	0.00	1,617,150.00
1	3,597,600.00	3,017,450.30	3,310,573.30	2,838,989.88
2	3,422,160.00	3,181,247.30	2,897,883.86	2,693,879.07
3	3,593,268.00	3,354,849.69	2,800,016.62	2,614,231.63
4	3,772,931.40	3,538,865.56	2,705,454.54	2,537,613.03
5	3,961,577.97	3,887,141.81	2,614,086.01	2,564,968.58
6	4,159,656.87	3,940,766.75	2,525,803.17	2,392,889.96
7	4,367,639.71	4,160,072.72	2,440,501.82	2,324,519.82
8	4,586,021.70	4,392,639.07	2,358,081.27	2,258,646.08
9	4,815,322.78	4,639,295.18	2,278,444.22	2,195,154.04
10	5,126,088.92	4,914,923.75	2,231,975.71	2,140,031.24
รวม			**26,162,820.52**	**26,178,073.35**
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) = - 15,252.82				
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (BCR) = 0.9994 เท่า				
อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (IRR) = ร้อยละ 8.4143				

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางที่ 2 ระยะเวลาคืนทุน

ปีที่	กระแสเงินสดรับ	กระแสเงินสดรับสะสม	เงินลงทุน ณ เริ่มธุรกิจ	ผลการคำนวณ
0	- 338,400.00	- 338,400.00	1,617,150.00	ไม่คืนทุน
1	512,469.70	174,069.70	1,617,150.00	ไม่คืนทุน
2	240,912.70	414,982.40	1,617,150.00	ไม่คืนทุน
3	238,418.31	653,400.71	1,617,150.00	ไม่คืนทุน
4	234,065.84	887,466.55	1,617,150.00	ไม่คืนทุน
5	74,436.16	961,902.71	1,617,150.00	ไม่คืนทุน

ตารางที่ 2 ระยะเวลาคืนทุน (ต่อ)

ปีที่	กระแสเงินสดรับ	กระแสเงินสดรับสะสม	เงินลงทุน ณ เริ่มธุรกิจ	ผลการคำนวณ
6	218,890.12	1,180,792.83	1,617,150.00	ไม่คืนทุน
7	207,566.99	1,388,359.81	1,617,150.00	ไม่คืนทุน
8	193,382.63	1,581,742.44	1,617,150.00	ไม่คืนทุน
9	176,027.61	1,757,770.05	1,617,150.00	คืนทุน
10	211,165.17	1,968,935.22	1,617,150.00	คืนทุน

ระยะเวลาคืนทุน = 8 ปี (((1,617,150.00 – 1,581,742.44)/(1,757,770.05 – 1,581,742.44)) X 12)

= 8 ปี (0.26 X 12)

= 8 ปี (3.10)

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางที่ 3 ผลการคำนวณค่าดัชนีชี้วัดความคุ้มค่าของโครงการ

หลักเกณฑ์การประเมิน	ผลการคำนวณ	เกณฑ์การตัดสินใจ	ผลการตัดสินใจ
NPV	- 15,252.82 บาท	มีค่ามากกว่า 0	ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน
BCR	0.9994	มีค่ามากกว่า 1	ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน
IRR	ร้อยละ 8.4143	มีค่ามากกว่า WACC	ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน
PB	8 ปี 3 เดือน	น้อยกว่าครึ่งของอายุโครงการทั้งหมด	ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน

1.1.2 การวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงิน

การวิเคราะห์ความอ่อนไหว (Sensitivity Analysis) เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนการผลิตหรือผลตอบแทน เพื่อให้ทราบว่าธุรกิจสามารถรับผลกระทบจากความเสี่ยงและความไม่แน่นอนได้มากน้อยเพียงใด พบว่า การศึกษาครั้งนี้ไม่สามารถทำการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการลงทุนธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชาได้ ทั้งความอ่อนไหวทางด้านต้นทุนที่เพิ่มขึ้นหรือผลตอบแทนที่ลดลง เนื่องจาก การวิเคราะห์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (BCR) อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (IRR) และระยะเวลาคืนทุน (PB) แล้ว พบว่า ธุรกิจร้านอาหารดังกล่าวไม่มีความคุ้มค่าในการลงทุน นั่นคือ ธุรกิจไม่สามารถรองรับผลกระทบจากความเสี่ยงและความไม่แน่นอนที่เพิ่มขึ้นได้ แม้ว่าธุรกิจจะมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านต้นทุนที่เพิ่มขึ้นหรือการเปลี่ยนแปลงทางด้านผลตอบแทนที่ลดลง ทั้งนี้ หากมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านต้นทุนหรือผลตอบแทน จะส่งผลให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิของการลงทุนมีค่าติดลบที่มากขึ้นเรื่อยๆ นั่นคือ การลงทุนจะไม่มีความคุ้มค่ามากเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ การทดสอบค่าความแปรเปลี่ยนของธุรกิจ (Switching Value Test) พบว่า มิได้มีการทดสอบค่าความแปรเปลี่ยนของธุรกิจ เนื่องจาก การทดสอบด้านต้นทุนที่เพิ่มขึ้น โดยปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้ต้นทุนเพิ่มสูงขึ้นได้แก่ ต้นทุนวัตถุดิบในการผลิต และเงินเดือนค่าตอบแทนของพนักงาน ซึ่งเป็นปัจจัยหลัก หรือทดสอบด้านผลตอบแทนที่ลดลงจากการลดลงของจำนวนลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการ ไม่สามารถคำนวณแล้วทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ 0 และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (BCR) เท่ากับ 1 ได้ แสดงให้เห็นว่าความเสี่ยงของธุรกิจอยู่ในระดับที่สูงมากและธุรกิจไม่สามารถรับผลกระทบของการเพิ่มขึ้นทางด้านต้นทุนและการลดลงทางด้านผลตอบแทนได้

1.2 การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางด้านการตลาด

การศึกษาความเป็นไปได้ทางด้านการตลาด โดยการประเมินศักยภาพทางการแข่งขันของธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชา ตามแบบจำลองเพชร (Diamond Model) พบว่า ศักยภาพทางการแข่งขันของธุรกิจโดยรวมมีค่าเท่ากับ 75 คะแนน จากคะแนนเต็ม 125 คะแนน หรือร้อยละ 60 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปานกลาง รายละเอียดตามตารางที่ 4 เนื่องจากมีปัจจัยที่ยังทำให้ธุรกิจร้านอาหารเติบโตค่อนข้างช้า โดยปัจจัยที่ส่งเสริมศักยภาพธุรกิจ เช่น แหล่งที่มาของวัตถุดิบมีความน่าเชื่อถือ พนักงานมีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับกัญชา มีการรับรู้และความนิยมของลูกค้าต่ออาหาร ราคา

มีความเหมาะสมกับปริมาณอาหาร และมีความหลากหลายของเมนู เป็นต้น ปัจจัยที่ลดศักยภาพธุรกิจ เช่น มีการฝึกอบรมพนักงานในระดับค่อนข้างน้อย ยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนตามความต้องการได้ทุกเมนู แนวโน้มยอดขายที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง การได้รับความสนับสนุนจากภาคเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐบาลอยู่ในระดับน้อย และกลยุทธ์การส่งเสริมการขายน้อยเกินไป เป็นต้น

ตารางที่ 4 ผลการประเมินศักยภาพโดยรวม

ปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพของธุรกิจ	คะแนนเต็ม	ผลการประเมิน	ร้อยละ
1. สถานะปัจจัยการผลิต	50	29.67	62.70
2. สถานะอุปสงค์	15	7	46.67
3. อุตสาหกรรมที่เกี่ยวเนื่องและสนับสนุนกัน	10	4	40.00
4. กลยุทธ์ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขันของธุรกิจ	50	34.33	68.66
รวมคะแนน	**125**	**75.00**	**60.00**

จากการศึกษาผลการประเมินศักยภาพทางการตลาดโดยใช้การวิเคราะห์จากทฤษฎีแบบจำลองเพชร (Diamond Model) และวิเคราะห์ถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด (SWOT Analysis) จึงนำมาศึกษากลยุทธ์ทางการตลาด (TOWS Matrix) ของธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชา สามารถกำหนดกลยุทธ์ได้ 4 ประเภท ได้แก่ กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy) กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy) กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy) และ กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy) รายละเอียดตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ TOWS Matrix

	จุดแข็ง (Strength)	**จุดอ่อน (Weakness)**
	S1: อาหาร เบเกอรี่ และเครื่องดื่มมีคุณภาพและมีมาตรฐาน S2: มีความรู้ความชำนาญในการนำกัญชามาผสมประกอบ หรือปรุงอาหาร S3: มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ อยู่สม่ำเสมอ S4: เมนูอาหาร เบเกอรี่ และเครื่องดื่มมีความหลากหลาย	W1: แนวโน้มการจ้างงานที่ลดลง W2: การฝึกอบรมพนักงานน้อยเกินไป W3: การลงทุนทางเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตลดลง W4: กลยุทธ์การส่งเสริมการขายไม่เพียงพอ W5: ขาดความรู้ความสามารถและทักษะของพนักงาน W6: ความสามารถในการปรับเปลี่ยนรูปแบบของสินค้าค่อนข้างน้อย
โอกาส (Opportunity)	กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy)
O1: มีการรับรู้และความนิยมของลูกค้าต่ออาหารและเครื่องดื่มที่ผสมกัญชา O2: มีผู้ประกอบการอื่นที่เกี่ยวเนื่องและสนับสนุน	1. การจัดการวัตถุดิบดิบให้มีคุณภาพและมีมาตรฐาน คงความสดใหม่ เพื่อให้สร้างการรับรู้และเกิดความประทับใจและกลับมารับประทานอีกภายหลัง (S1O1O2) 2. นำความรู้จากการแลกเปลี่ยนกับผู้ประกอบการรายอื่นมาพัฒนา คิดค้นสูตรอาหารให้มีความแตกต่างและน่าสนใจแก่ผู้บริโภค (S3O2) 3. นำความรู้ความชำนาญทำอาหาร เบเกอรี่ และเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชาให้มีความหลากหลาย มีการรังสรรค์เมนูพิเศษสำหรับช่วงเทศกาลและเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละเดือน (S2S4O1)	1. มีการจัดส่งพนักงานไปฝึกอบรม/หาความรู้เพิ่มเติมจากผู้ประกอบการรายอื่นมากขึ้น เพื่อเสริมศักยภาพการประกอบธุรกิจร้านอาหาร (W2O2) 2. ลงทุนเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการผลิตอาหาร เบเกอรี่ และเครื่องดื่มให้มีความโดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์ให้ผู้จดจำและกลับมารับประทานซ้ำ (W3O1) 3. ใช้การตลาดแบบสมัยใหม่ เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคสมัยใหม่ให้ได้รับรู้และได้รับความนิยมผ่านแพลตฟอร์มต่างๆ เป็นวงกว้างออกไป (W4O1)

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ TOWS Matrix (ต่อ)

ข้อจำกัด (Threat)	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy)
T1: ยอดขายลดลง T2: ความต้องการของอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชามีน้อยกว่าที่ไม่มีส่วนผสมของกัญชา T3: การได้รับความสนับสนุนจากภาคเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐบาลน้อยเกินไป	1. ให้ความรู้และความเข้าใจกับกลุ่มผู้บริโภคเพื่อให้ทราบถึงประโยชน์ของกัญชา ปรับเปลี่ยนทัศนคติ ทำให้เกิดการขยายฐานกลุ่มผู้บริโภคให้กับธุรกิจได้มากที่สุด (S2T2) 2. นำเสนอเมนูอาหาร เบเกอรี่ เครื่องดื่มให้มีความน่าสนใจ มีเมนูใหม่ๆ เพื่อดึงดูดลูกค้าให้มากขึ้น (S4T1)	1. มีการฝึกอบรมพนักงานมากขึ้นทั้งก่อน - หลังเปิดบริการ เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะในการให้บริการและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า สร้างความประทับใจแก่ผู้บริโภคที่มาใช้บริการ (W2T1) 2. เพิ่มการประชาสัมพันธ์ การโฆษณา การออกบูธสินค้า และการส่งเสริมการขายให้มากขึ้น เพื่อเป็นการดึงดูดผู้บริโภคมากขึ้น และกระตุ้นยอดขายของธุรกิจ (W4T1T2T3)

ทั้งนี้ ธุรกิจมีจุดแข็งและโอกาสเพื่อมุ่งเน้นการตอบสนองความต้องการของลูกค้า แต่ธุรกิจยังไม่สามารถหลีกเลี่ยงอุปสรรคและแก้ไขจุดอ่อนต่างๆ ได้ ดังนั้น ความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชาด้านการตลาดจึงไม่มีความน่าสนใจในการลงทุน

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ทางการเงินของการลงทุนธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชา จะใช้อัตราคิดลดที่กำหนด คือ ร้อยละ 8.67 ต่อปี พบว่า มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เป็นลบ เท่ากับ – 15,252.82 บาท อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (BCR) เท่ากับ 0.9994 อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (IRR) เท่ากับร้อยละ 8.4143 และระยะเวลาคืนทุน (PB) เท่ากับ 8 ปี 3 เดือน จะเห็นได้ว่า NPV เป็นลบ ซึ่งหมายความว่าเมื่อผู้ประกอบการลงทุนแล้วไม่สามารถให้ผลตอบแทนแก่ผู้ประกอบการได้ เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบันแล้วน้อยกว่ามูลค่าปัจจุบันของต้นทุนในการลงทุนที่เกิดขึ้นตลอดอายุโครงการ จึงทำให้ผู้ประกอบการขาดทุน อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนน้อยกว่าหนึ่ง อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการน้อยกว่าอัตราคิดลด และระยะเวลาคืนทุนมากกว่าครึ่งของอายุโครงการทั้งหมด เนื่องจาก อัตราการเติบโตของผลตอบแทนที่เกิดขึ้นช้ากว่าเมื่อเปรียบเทียบกับการลงทุนในต้นทุนแรกเริ่มที่อยู่ในระดับค่อนข้างสูง จากต้นทุนการขายและค่าใช้จ่ายมีการปรับเพิ่มขึ้นทุกปี ร้อยละ 5 – 7 ต่อปี ในขณะที่ผลตอบแทนที่ได้จากการขายมีการปรับเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 5 ต่อปี ผลตอบแทนจึงไม่สอดคล้องกับต้นทุนที่เกิดขึ้นในแต่ละปี ทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิที่ได้รับน้อยกว่าเมื่อเทียบกับมูลค่าปัจจุบันกระแสเงินสดรับ และผลตอบแทนที่ได้รับใช้ระยะเวลาในการคืนทุนค่อนข้างนาน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ ฐิติพร ตอรบรัมย์ (2556) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนร้านอาหารและเครื่องดื่มวันวานในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งการศึกษาพบว่า มีความคุ้มค่าในการลงทุนร้านอาหารและเครื่องดื่มวันวาน กำหนดอายุโครงการ 5 ปี โดยใช้อัตราคิดลดร้อยละ 3.24 ต่อปี มูลค่าปัจจุบัน (NPV) เป็นบวก เท่ากับ 29,250,426.11 บาท อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (IRR) เท่ากับร้อยละ 34.50 ซึ่งมากกว่าอัตราคิดลดและระยะเวลาคืนทุน (PB) เท่ากับ 2 ปี 3 เดือน 4 วัน จากอัตราการเติบโตของผลตอบแทนที่เกิดขึ้นมีมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับการลงทุนในต้นทุนแรกเริ่ม มีการกำหนดให้ต้นทุนวัตถุดิบเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี แต่ต้นทุนอื่นๆ คงที่ตลอดอายุโครงการ และผลตอบแทนที่ได้จากการขายมีการปรับเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี จะเห็นว่าผลตอบแทนเพิ่มขึ้นเท่ากับต้นทุนที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี ทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิที่ได้รับมากกว่าเมื่อเทียบกับมูลค่าปัจจุบันกระแสเงินสดรับ และผลตอบแทนที่ได้รับใช้ระยะเวลาในการคืนทุนที่เหมาะสม

ในส่วนการวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงิน เป็นการวิเคราะห์ความอ่อนไหว (Sensitivity Analysis) และ การทดสอบค่าความแปรเปลี่ยนของธุรกิจ (Switching Value Test) ซึ่งไม่สามารถทำการวิเคราะห์ความอ่อนไหวและทดสอบค่าความแปรเปลี่ยนของการลงทุนธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชาได้ เนื่องจาก ธุรกิจร้านอาหารดังกล่าวไม่มีความคุ้มค่าในการลงทุน นั่นคือ ธุรกิจไม่สามารถรองรับผลกระทบจากความเสี่ยงและความไม่แน่นอนที่เพิ่มขึ้นได้ หากมี

การเปลี่ยนแปลงทางด้านต้นทุนหรือผลตอบแทน จะส่งผลให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิของการลงทุนมีค่าติดลบที่มากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ บุณยานุช ลีชา (2560) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจร้านอาหาร U-Midnight: กรณีศึกษาผู้บริโภคกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ซึ่งการศึกษาพบว่า ต้นทุนคงที่บางรายการเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี ทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิลดลง ไม่สามารถหาอัตราผลตอบแทนภายในโครงการได้ เนื่องจาก มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เป็นลบ และไม่สามารถหาระยะเวลาคืนทุนได้ เนื่องจากกระแสเงินสดสุทธิรับในแต่ละปีมีค่าเป็นลบ จึงทำให้โครงการขาดทุนสะสม

ผลการวิเคราะห์ทางการตลาดของการลงทุนธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชา เป็นการประเมินศักยภาพทางการแข่งขันของธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชา ตามแบบจำลองเพชร (Diamond Model) พบว่า ศักยภาพทางการแข่งขันของธุรกิจอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อนำมาวิเคราะห์ SWOT Analysis ได้ดังนี้ ด้านจุดแข็ง เช่น อาหารที่มีคุณภาพและมีมาตรฐาน ผู้ประกอบการมีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับกัญชาจากการแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้ประกอบการรายอื่นๆ และมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ อยู่สม่ำเสมอ ด้านจุดอ่อน เช่น แนวโน้มการจ้างงานที่ลดลง การจัดฝึกอบรมพนักงานที่มีน้อยเกินไป ไม่มีการลงทุนทางเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น กลยุทธ์ในการส่งเสริมการขายค่อนข้างน้อย และธุรกิจยังได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐบาลไม่เพียงพอ ด้านโอกาส เช่น มีการรับรู้และความนิยมของลูกค้าต่ออาหารและเครื่องดื่มที่ผสมกัญชา และมีผู้ประกอบการอื่นที่เกี่ยวเนื่องและสนับสนุน และด้านข้อจำกัด เช่น ความต้องการของอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชามีน้อยกว่าที่ไม่มีส่วนผสมของกัญชา และการได้รับความสนับสนุนจากภาคเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐบาลน้อยเกินไป จากนั้นนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ให้กับธุรกิจ อาทิ การนำความรู้จากการแลกเปลี่ยนกับผู้ประกอบการรายอื่นมาพัฒนา คิดค้นสูตรอาหารให้มีความแตกต่างและน่าสนใจแก่ผู้บริโภค การจัดส่งพนักงานไปฝึกอบรม/หาความรู้เพิ่มเติมจากผู้ประกอบการรายอื่นมากขึ้น เพื่อเสริมศักยภาพการประกอบธุรกิจร้านอาหาร รวมถึงเพิ่มการประชาสัมพันธ์ การโฆษณา การออกบูธแสดงสินค้า และการส่งเสริมการขายให้มากขึ้น แต่ธุรกิจยังไม่สามารถหลีกเลี่ยงอุปสรรคและแก้ไขจุดอ่อนต่างๆ ได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับ ณัฐพัชร์ ไชยธนิตวงศ์ (2558) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนประกอบธุรกิจร้านอาหารเพื่อสุขภาพในเขตเทศบาลนคร นครปฐม อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ซึ่งการศึกษาพบว่า สภาพตลาดโดยรวมเป็นตลาดที่น่าสนใจ มีจุดแข็งที่ตัวผลิตภัณฑ์มีความสอดคล้องกับกระแสนิยมการดูแลสุขภาพ ในด้านจุดอ่อน ได้แก่ ลูกค้าเบื่อเมนูเดิมๆ ด้านโอกาส ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐมีการกระตุ้นให้มีการคำนึงถึงสุขภาพที่ดีมากขึ้น และด้านอุปสรรค ได้แก่ มีสินค้าทดแทนจำนวนมาก ด้วยผลจากโอกาสในการเติบโตของธุรกิจทำให้สามารถลดอุปสรรคที่จะเกิดขึ้นได้

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาเรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชา สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ได้ดังนี้

1. การศึกษาความคุ้มค่าทางด้านการเงินในการลงทุนธุรกิจร้านอาหาร สำหรับขนาดพื้นที่ 50 ตารางเมตร ในกรณีสัดส่วนของแหล่งเงินลงทุนส่วนของเจ้าของต่อหนี้สิน เท่ากับ 70:30 พบว่า โครงการไม่มีความคุ้มค่าทางการเงิน เนื่องจากอัตราการเติบโตของผลตอบแทนที่เกิดขึ้นช้ากว่าเมื่อเปรียบเทียบกับการลงทุนในต้นทุนแรกเริ่มที่อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ความต้องการของผู้บริโภคน้อยลงอย่างมาก ผู้บริโภคยังไม่มีความมั่นใจในการรับประทานกัญชาจากความไม่ชัดเจนของกฎหมาย

2. การศึกษาความคุ้มค่าทางด้านการตลาดในการลงทุนธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจมีจุดแข็งและโอกาสเพื่อมุ่งเน้นการตอบสนองความต้องการของลูกค้า โดยอาศัยกลยุทธ์ทางเลือกเป็นแนวทางในการดำเนินงาน แต่ธุรกิจยังไม่สามารถหลีกเลี่ยงอุปสรรคและแก้ไขจุดอ่อนต่างๆ ได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพสูงสุด ผู้ประกอบการจึงควรให้ความสำคัญในการทำกลยุทธ์ทางการตลาด โดยเน้นเรื่องการสื่อสารกับผู้บริโภคให้ชัดเจนและเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน เพราะยังมีบางกลุ่มผู้บริโภคที่ยังมีการรับรู้ความรู้สึกและการตระหนักรู้ที่ไม่ชัดเจนเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อาหารที่มีส่วนผสมของกัญชา

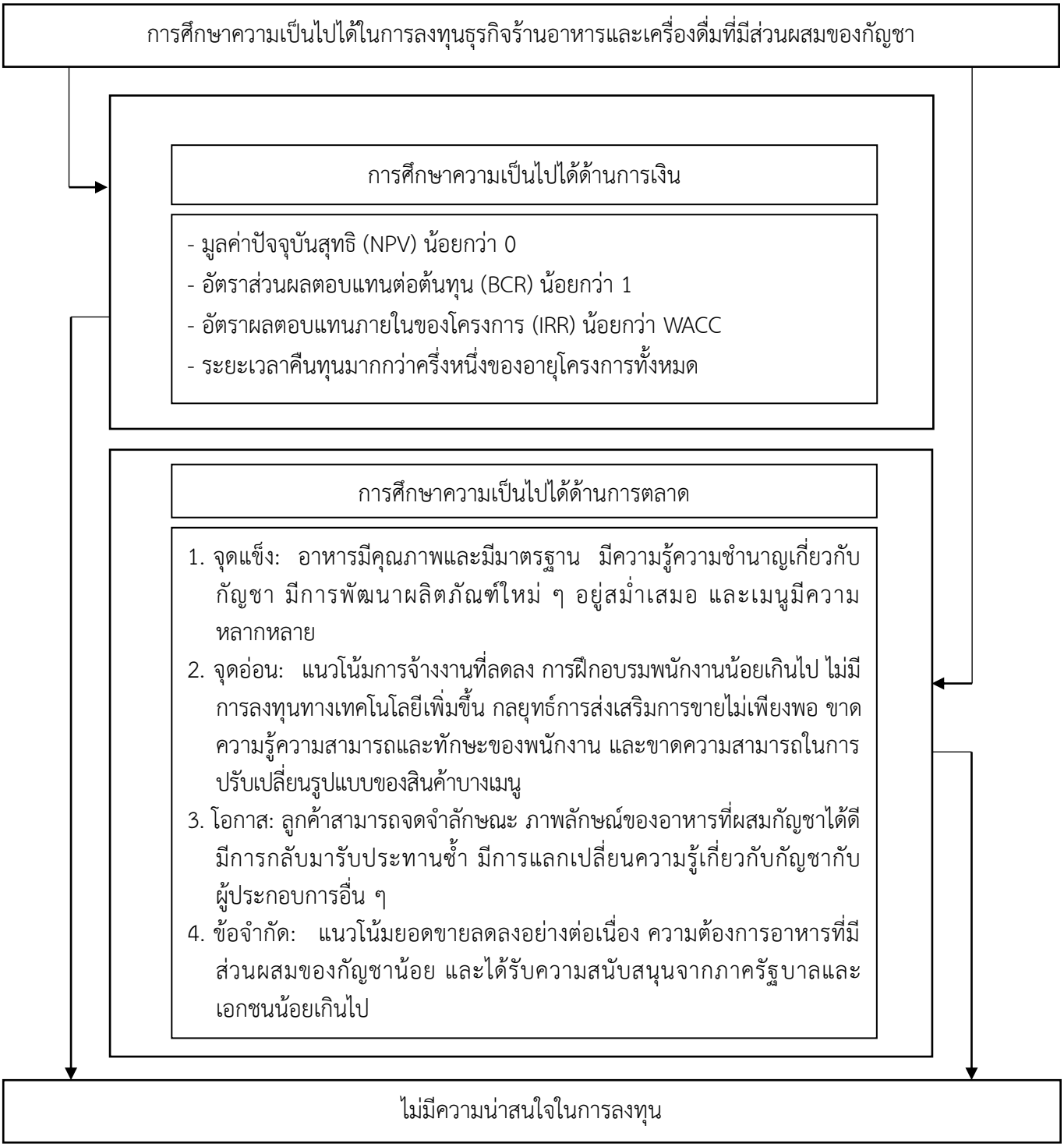

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความเป็นไปได้ด้านการเงินของการลงทุนธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชา ภายใต้ข้อสมมติฐาน อายุโครงการ 10 ปี อัตราคิดลดร้อยละ 8.67 ต่อปี เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับตัวชี้วัดในการลงทุน พบว่า ธุรกิจร้านอาหารไม่มีความคุ้มค่าในการลงทุน เนื่องจาก มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ – 15,252.82 อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน (BCR) เท่ากับ 0.9994 เท่า อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (IRR) เท่ากับร้อยละ 8.4143 ซึ่งน้อยกว่าอัตราคิดลดของโครงการ และระยะเวลาคืนทุน (PB) เท่ากับ 8 ปี 3 เดือน ซึ่งเป็นระยะเวลาคืนทุนที่ไม่เหมาะสม รวมถึงธุรกิจไม่สามารถรองรับผลกระทบจากความเสี่ยงและความไม่แน่นอนที่เพิ่มขึ้นได้ แม้ว่าธุรกิจจะมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านต้นทุนที่

เพิ่มขึ้นหรือผลตอบแทนที่ลดลง จะส่งผลให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิของการลงทุนมีค่าติดลบที่มากขึ้นเรื่อยๆ เป็นผลจากอัตราการเติบโตของผลตอบแทนที่เกิดขึ้นช้ากว่าเมื่อเปรียบเทียบกับการลงทุนในต้นทุนแรกเริ่มที่อยู่ในระดับค่อนข้างสูง จากต้นทุนการขายและค่าใช้จ่ายมีการปรับเพิ่มขึ้นทุกปี ร้อยละ 5 – 7 ต่อปี ในขณะที่ผลตอบแทนที่ได้จากการขายมีการปรับเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 5 ต่อปี ผลตอบแทนจึงไม่สอดคล้องกับต้นทุนที่เกิดขึ้นในแต่ละปี ทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิที่ได้รับน้อยกว่าเมื่อเทียบกับมูลค่าปัจจุบันกระแสเงินสดรับ รวมถึงผลตอบแทนที่ได้รับใช้ระยะเวลาในการคืนทุนค่อนข้างนาน

สำหรับการศึกษาความเป็นไปได้ทางด้านการตลาดของการลงทุนธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชา พบว่า ศักยภาพทางการแข่งขันของธุรกิจมีค่าเท่ากับร้อยละ 60 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ทำให้ธุรกิจร้านอาหารดังกล่าวไม่มีความน่าสนใจในการลงทุน เนื่องจาก ธุรกิจร้านอาหารยังมีปัจจัยในหลายๆ ด้านที่ทำให้ธุรกิจเติบโตได้ช้าลง จากความต้องการของผู้บริโภคที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับธุรกิจพบจุดอ่อนที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เช่น แนวโน้มการจ้างงานที่ลดลง การจัดฝึกอบรมพนักงานที่มีน้อยเกินไป ไม่มีการลงทุนทางเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น กลยุทธ์ในการส่งเสริมการขายค่อนข้างน้อย และธุรกิจยังได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐบาลไม่เพียงพอ เป็นต้น ในขณะที่ธุรกิจมีจุดแข็งและโอกาสที่สามารถเพิ่มขีดความสามารถได้ เช่น อาหารที่มีคุณภาพและมีมาตรฐาน ผู้ประกอบการมีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับกัญชาจากการแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้ประกอบการรายอื่นๆ และมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ อยู่สม่ำเสมอ ซึ่งนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ให้กับธุรกิจ อาทิ การนำความรู้จากการแลกเปลี่ยนกับผู้ประกอบการรายอื่นมาพัฒนา คิดค้นสูตรอาหารให้มีความแตกต่างและน่าสนใจแก่ผู้บริโภค การจัดส่งพนักงานไปฝึกอบรม/หาความรู้เพิ่มเติมจากผู้ประกอบการรายอื่นมากขึ้น เพื่อเสริมศักยภาพการประกอบธุรกิจร้านอาหาร รวมถึงเพิ่มการประชาสัมพันธ์ การโฆษณา การออกบูธแสดงสินค้า และการส่งเสริมการขายให้มากขึ้น แต่ธุรกิจยังไม่สามารถหลีกเลี่ยงอุปสรรคและแก้ไขจุดอ่อนได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพสูงสุด

นอกจากนี้ ประชาชาติธุรกิจ (2566) ได้มีการสำรวจแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของตลาดสินค้ากัญชา พบว่า ความน่าสนใจและความต้องการของผู้บริโภคสำหรับเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชาลดลงอย่างมาก รวมถึงการรักษาโรคด้วยกัญชาอยู่ในภาวะที่ชะลอตัวลง เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงแรกที่มีการออกประกาศปลดกัญชาจากบัญชียาเสพติดให้โทษประเภท 5 ซึ่งมีสาเหตุมีจากความไม่ชัดเจนของกฎหมาย ประกอบกับที่ผ่านมามีการเปิดให้ประชาชนสามารถปลูกได้มากขึ้นหรือเสรี โดยเฉพาะในครัวเรือน เกิดการลักลอบปลูกซึ่งภาครัฐไม่สามารถควบคุมได้ ในขณะที่ผู้ที่ลงทุนปลูกอย่างถูกต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก เพราะต้องปลูกในโรงเรือนปิด รวมทั้งราคาขายใบ กิ่ง ก้าน ลำต้น เปลือก ราก มีราคาตกลงอย่างมาก เนื่องจากตลาดมีความต้องการลดลง จึงทำให้ยังไม่สามารถคืนทุนได้ ประกอบกับกระแสทางด้านลบที่เกิดขึ้น ทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน ซึ่งการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องอาจต้องใช้ระยะเวลานาน

ดังนั้น ความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชาทางด้านการเงินและด้านการตลาดจึงไม่มีความน่าสนใจในการลงทุน และธุรกิจไม่สามารถรองรับผลกระทบจากความเสี่ยงและความไม่แน่นอนที่เปลี่ยนแปลงได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ในด้านของต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงอาจจะมีค่าสูงกว่าในกรณีศึกษานี้ อาจทำให้ธุรกิจขาดทุนได้ ต้องคำนึงถึงอัตราเงินเฟ้อและต้นทุนทางสังคมด้วย และในด้านของผลตอบแทน ซึ่งการลดลงของผู้บริโภคมีผลกระทบต่อการลดลงของผลตอบแทน ทั้งนี้ ผู้ลงทุนหรือผู้ประกอบการจึงควรพิจารณาถึงต้นทุนและจำนวนผู้บริโภคก่อนการลงทุน ในส่วนด้านการตลาดควรทำกลยุทธ์ทางการตลาดให้มากขึ้น เพื่อดึงดูดลูกค้า อีกทั้งการหาข้อมูลและติดตามสถานการณ์ของอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชา ทั้งในเรื่องของกฎหมายที่เกี่ยวข้องและแนวโน้มความต้องการของผู้บริโภค เพื่อให้แน่ใจว่าแนวโน้มความต้องการของผู้บริโภคอยู่ในระดับที่ควรลงทุนหรือไม่ ดังนั้นผู้ลงทุนหรือผู้ประกอบการควรพิจารณาก่อนตัดสินใจลงทุน

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาในครั้งต่อไปควรพิจารณาถึงต้นทุนในการลงทุนที่อาจมีมูลค่าต้นทุนที่แตกต่างกัน เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการลงทุนในแต่ละพื้นที่มีมูลค่าต้นทุนที่แตกต่างกัน เช่น ราคาค่าเช่าในแต่ละทำเลที่ตั้ง ดังนั้น จึงควรพิจารณาและเปรียบเทียบมูลค่าในการลงทุน เพื่อความชัดเจนในการประมาณการต้นทุนในการลงทุนเพื่อประกอบการตัดสินใจ

2.2 การศึกษาในครั้งต่อไปควรศึกษาความเป็นไปได้ของธุรกิจในด้านอื่นๆ เช่น การวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจ การวิเคราะห์ด้านสังคม และการวิเคราะห์ด้านเทคนิค เป็นต้น เพื่อเป็นการพิจารณาในแง่มุมที่หลากหลายและพิจารณาปัจจัยอื่น หากเกิดเกตุการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ ธุรกิจอาจต้องมีแนวทางในการแก้ไขหรือมีแผนสำรองเพื่อรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

2.3 ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษาโครงการเดียวในการลงทุนธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของกัญชา ดังนั้นหากมีการเปรียบเทียบกับธุรกิจร้านอาหารประเภทอื่นๆ เพื่อศึกษาถึงผลตอบแทนที่แตกต่างกัน ซึ่งทำให้ผู้ลงทุนมีทางเลือกมากขึ้นในการตัดสินใจ

เอกสารอ้างอิง

กนกวรรณ จันทร์เจริญชัย. (2562). *หลักการวิเคราะห์ความเป็นไปได้เชิงเศรษฐศาสตร์และธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

กรมประชาสัมพันธ์. (2565). *ประชาชนเข้าใช้งานแอปพลิเคชัน ปลูกกัญ ล่าสุดกว่า 35 ล้านครั้ง*. สืบค้น 10 กรกฎาคม 2565. จาก https://thainews.prd.go.th/th/news/detail/TCATG220613114618041.

กรมอนามัย. (2565). *ประกาศกรมอนามัย เรื่อง การนำใบกัญชามาใช้ในการทำ ประกอบ หรือปรุงอาหาร ในสถานประกอบกิจการอาหาร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2565.* สืบค้น 12 มิถุนายน 2565. จาก https://laws.anamai.moph.go.th/th/practices/210205.

กระทรวงสาธารณสุข. (2565). *ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุชื่อยาเสพติดให้โทษในประเภท 5 พ.ศ. 2565.* สืบค้น 12 มิถุนายน 2565. จาก https://mnfda.fda.moph.go.th/narcotic/?p=11472.

ขวัญจิตร พิศาลเอก. (2562). *อนาคตพืชเศรษฐกิจใหม่กับอุตสาหกรรมแปรรูปกัญชา.* สืบค้น 12 มิถุนายน 2565. จาก https://www.nfi.or.th/datas/files/Aug-TheFutureofCannabis.pdf.

ฐิติพร ตอรบรัมย์. (2556). *การศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนร้านอาหารและเครื่องดื่มวันวาน ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น.* (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).

ณัชพัชร์ ไชยธนิตวงศ์. (2558). *ความเป็นไปได้ในการลงทุนประกอบธุรกิจร้านอาหารเพื่อสุขภาพในเขตเทศบาลนครนครปฐม อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม.* (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).

บุณยานุช ลีชา. (2560). *ศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจร้านอาหาร U-Midnight: กรณีศึกษาผู้บริโภคกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น.* (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).

ประชาชาติธุรกิจ. (2564). *ส่องบริษัท “กัญชา” แคนาดา “สายเขียว” ตัวท็อปของโลก*. สืบค้น 15 มิถุนายน 2565. จาก https://www.prachachat.net/world-news/news-647113.

_____. (2566). *กัญชาเสรี ...แผลงฤทธิ์! ทุบราคาร่วงหนัก-สินค้าขายอืด*. สืบค้น 16 พฤษภาคม 2566. จาก https://www.prachachat.net/marketing/news-1200328.

รวิสสาข์ สุชาโต, อัจฉรา ปทุมนากุช และ ณัฐพล พจนาประเสริฐ. (2564). *ผลกระทบทางเศรษฐกิจของการเพาะปลูกกัญชาเพื่อเป็นพืชเศรษฐกิจของไทย* (รายงานวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.).

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2565). *ธุรกิจร้านอาหารปี 65 คาดพลิกกลับมาฟื้นตัวร้อยละ 5.0 – 9.9 การแพร่ระบาดของ Omicron และต้นทุนวัตถุดิบยังคงเป็นความท้าทายสำคัญ*. สืบค้น 20 กรกฎาคม 2565. จาก https://www.kasikornresearch.com/th/analysis/k-econ/business/Pages/restaurant-z3299.aspx.

อาทิตย์ วงษ์สง่า. (2554). *SWOT Analysis*. สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2565. จาก https://somkuansub.files.wordpress.com/2010/12/swot-analysis.pdf.

Porter, M.E. (1990). *The Competitive Advantage of Nations.* New York: Free Press, MacMillan.